Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U101904

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Журба Михайло Юрійович

2. Zhurba Michyilo

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.05

Назва наукової спеціальності: Ботаніка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-04-2021

Спеціальність за освітою: Дизайн

Місце роботи здобувача: Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417228

Місцезнаходження: вул. Тімірязєвська, буд. 1, м. Київ, 01014, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.215.01

Повне найменування юридичної особи: Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417228

Місцезнаходження: вул. Тімірязєвська, буд. 1, м. Київ, 01014, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417228

Місцезнаходження: вул. Тімірязєвська, буд. 1, м. Київ, 01014, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.29

Тема дисертації:

1. Рід Lycium L. в Україні: інтродукція, біоекологічні, морфологічні, біохімічні особливості

2. Genus Lycium L. in Ukraine: introduction, bioecological, morphological, biochemical features

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено систематичному огляду роду Lycium L. флори України, природного поширення, формування культигенного ареалу у світі і в Україні, історії інтродукції, дослідженню морфологічних, біологічних, екологічних особливостей, біохімічних властивостей видів L. barbarum L., L. chinense Mill., L. truncatum Y.C. Wang у Правобережному Лісостепу України та перспективам їх використання. Наведено новий систематичний огляд роду Lycium флори України на основі інвентаризації 20 гербаріїв (у тому числі, зарубіжних) та результатів оригінальних польових досліджень. Уперше наведено три нових види Lycium – L. chinense, L. truncatum та L. ruthenicum з детальним морфологічним описом. Проаналізовано положення роду Lycium в системі покритонасінних. Вперше досліджено історію інтродукції, стан та перспективи культивування Lycium spp. у світі і в Україні, окреслено природний та культигенний ареали L. barbarum та L. chinense. Вперше в умовах інтродукції досліджено морфологічні ознаки і морфометричні параметри

вегетативних і генеративних органів видів і сортів Lycium. Встановлено рівні їх мінливості, визначено важливі і індиферентні для селекції ознаки. Вперше одержано оригінальні дані з біоекологічних особливостей трьох видів Lycium, інтродукованих в умови Правобережного Лісостепу України. З'ясовано особливості проходження фенологічних фаз у рослин, динаміку розвитку флоральної сфери Lycium spp. Визначено зимостійкість видів і сортів Lycium та їх репродуктивну здатність. Визначено посухостійкість рослин на основі змін водно-фізичних властивостей листкового апарату. Відмічено високу посухостійкість видів L. truncatum та L. barbarum, нижчу – у L. chinense. Оцінено біохімічний склад плодів та листків рослин Lycium. Опрацьовано способи і визначено строки насінного і вегетативного розмноження. Оцінено перспективи культивування Lycium spp. Сформовано у Національному ботанічному саду імені М.М. Гришка НАН України унікальний генофонд видів і сортів Lycium spp., інтродукованих з різних географічних регіонів Північної Америки, Східної Азії та Європи.

2. The thesis is devoted to a systematic review of the genus Lycium L. flora of Ukraine, natural distribution, the formation of a cultivated range in the world and Ukraine, the history of introduction, the study of morphological, biological, ecological features, biochemical properties of species L. barbarum L., L. chinense Mill., L. truncatum Y.C. Wang in the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine and the prospects for their use. A new systematic review of the genus Lycium of the flora of Ukraine is presented based on an inventory of 20 herbaria (including foreign ones) and the results of original field research. For the first time, three new species of L. chinense, L. truncatum and L. ruthenicum, are presented with a detailed morphological description. The position of the genus Lycium in the angiosperm system was analyzed. For the first time, the history of the introduction, the state, and prospects of the cultivation of Lycium spp. in the world and Ukraine, the natural and cultigen areas of L. barbarum and L. chinense have been determined. For the first time, under conditions of introduction, the morphological characteristics and morphometric parameters of the vegetative and generative organs of the species and varieties of Lycium were studied. The levels of their variability have been determined, and important and indifferent for breeding traits have been determined. For the first time, original data were obtained on the bioecological characteristics of three species of Lycium introduced into the conditions of the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine. The peculiarities of the passage of phenological phases of development, flowering, and fruiting, the dynamics of the development of the floral sphere of Lycium spp. The beginning of the growing season was noted with the accumulation of SET from 22.0 to 84.0°C, which occurs in March-early April. Leaf opening and shoot growth in L. barbarum begins at an average daily temperature of 10°C, in L. chinense and L. truncatum – 12°C. The average length of the growing season in Lycium spp. is 214±8.5 days. Plants of Lycium spp. bloom 3-4 (sometimes 5) times during the growing season, depending on the characteristics of the species and weather and climatic conditions. Mass flowering of all species occurs in the second half of August – early September. The winter hardiness of Lycium species and varieties and their reproductive capacity have been determined. The drought resistance of plants was determined based on changes in the water-physical properties of the leaf apparatus. The high drought tolerance of plants is due to a high degree of water retention capacity and a low level of water deficiency in leaves. High drought resistance of L. truncatum and L. barbarum species was noted, and lower – in L. chinense. The biochemical composition of fruits and leaves of Lycium plants was estimated. Methods have been developed and the timing of seed and vegetative reproduction has been determined. Prospects for the perspectives of cultivation of Lycium spp. Formed in the M.M. Gryshko National Botanical Garden of National Academy of Sciences of Ukraine a unique gene pool of species and varieties of Lycium spp., introduced from different geographic regions of North America, East Asia, and Europe.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Світлана Валентинівна
2. Klymenko Svitlana V

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубина Дмитро Васильлвич
2. Dubyna Dmytro V

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирієнко Світлана Володимирівна

2. Kyriienko Svitlana

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Клименко Світлана Валентинівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Мельник Віктор Іванович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.